

COMISIA DE ANALIZĂ ȘI SOLUȚIONARE A CONTESTAȚIILOR

PROCES VERBAL

din 03.07.2018

**privind soluționarea contestațiilor
formulate la testul grilă din cadrul probei scrise
a examenului de Licență din data de 02 iulie 2018**

Analizând contestațiile depuse, Comisia a hotărât următoarele:

1. Cu referire la întrebarea nr. 2 G1, 6 G2, 2 G3, 6 G4 (1 contestație)

Contestația este neîntemeiată deoarece se susține în mod greșit că răspunsul de la litera b) ar fi incorect. Acțiunea în restituirea prestațiilor având ca obiect bunuri de gen executate în baza unui act anulat se încadrează în acțiunile bazate pe îmbogățirea fără just temei sau plata nedatorată. În cazul desființării unui act juridic translativ sau constitutiv de drepturi reale asupra unui bun individual determinat, acțiunea are caracterul unei acțiuni reale, în toate celelalte cazuri acțiunea în restituirea prestațiilor are caracterul unei acțiuni patrimoniale și personale, fiind o acțiune prescriptibilă extinctiv, care se încadrează *latu sensu* în acțiunile întemeiate pe îmbogățirea fără justă cauză sau acțiunea întemeiată pe plata nedatorată.

2. Cu referire la întrebarea nr. 4 G1, 11 G2, 7 G3, 9 G4 (7 contestații)

Contestația este întemeiată, deoarece și varianta de la punctul a) este corectă. În formularea răspunsului de la litera a) a fost identificată o eroare materială, respectiv omiterea negației. În consecință, grila va fi anulată și se va acorda punctajul aferent acestei întrebări tuturor candidaților.

3. Cu referire la întrebarea nr. 5 G1, 7 G2, 5 G3, 14 G4 (1 contestație)

Contestația este neîntemeiată, deoarece varianta de la litera a) este corectă, în condițiile în care textul art. 2532 pct. 7 Cod civil prevede că introducerea unei reclamații administrative are efect de suspendare a cursului prescripției. Prevederea legală nu conține nici o restricție/exceptie, ci doar prin expresia „dacă prin lege sau prin contract nu s-a stabilit alt termen” dă posibilitatea să se prevadă un alt termen decât cel de 3 luni de la deschiderea procedurii, necesar pentru soluționarea reclamației administrative.

4. Cu referire la întrebarea nr. 6 G1, 10 G2, 8 G3, 7 G4 (2 contestații)

Contestația este neîntemeiată, deoarece singurul răspuns corect este cel de la litera b). Identificarea acestui răspuns corect este posibilă prin raportare la tematica indicată; astfel, regulile din materia capacității de exercițiu includ cunoașterea actelor pe care le poate încheia persoana cu capacitate restrânsă de exercițiu.

5. Cu referire la întrebarea nr. 9 G1, 14 G2, 9 G3, 13 G4 (3 contestații)

Contestația este neîntemeiată, deoarece răspunsul de la litera b), indicat de contestatari ca fiind corect, este în mod evident greșit. Această afirmație este susținută de faptul că în cuprinsul variantei de la litera b) se arată că valabilitatea convenției de uzufruct nu reprezintă un efect viitor al unei situații născute anterior intrării în vigoare a legii noi, ci reprezintă un fapt consumat ireversibil în trecut, astfel că aplicarea legii noi este exclusă din perspectiva principiului neretroactivității legii civile.

6. Cu referire la întrebarea nr. 13 G1, 5 G2, 4 G3, 12 G4 (2 contestații)

Contestația este neîntemeiată, întrucât termenul de 18 luni indicat drept termen obiectiv se aplică în cazul în care nu s-a făcut dovada descoperirii erorii mai devreme de această dată. În cazul de față, eroarea fiind descoperită la 2 ani și 6 luni de la momentul încheierii actului, acțiunea se va prescrie după 24 de luni de la acest moment, întrucât din totalul de $3 \times 12 + 18 = 54$ luni au mai rămas 24 de luni. Totodată, termenul de 18 luni nu reprezintă un termen de decădere ca în cazul termenului de 1 an din materia viciilor ascunse, astfel că descoperirea erorii mai târziu de 18 luni de la încheierea actului nu duce la pierderea dreptului la acțiune în anularea actului, ci doar reduce din durata de timp în care poate fi introdusă acțiunea.

7. Cu referire la întrebarea nr. 14 G1, 1 G2, 3 G3, 5 G4 (2 contestații)

Contestația este neîntemeiată, deoarece condiția indicată în întrebare este una rezolutorie, prin a cărei îndeplinire actul este desființat de drept în mod retroactiv. În mod greșit este susținut că pe cale de interpretare *a contrario* a art. 1404 alin. 3, respectiv art. 1407 Cod civil, dacă evenimentul s-a produs condiția a căzut.

8. Cu referire la întrebarea nr. 24 G1, 15 G2, 23 G3, 18 G4 (1 contestație)

Contestația este neîntemeiată. Atributele dreptului de proprietate sunt posesia, folosința și dispoziția, astfel cum prevede varianta de la litera c). Formularea enunțului întrebării nu este de natură să afecteze valoarea de adevăr a variantei indicate ca fiind corectă în barem.

9. Cu referire la întrebarea nr. 26 G1, 26 G2, 24 G3, 16 G4 (4 contestații)

Contestația este întemeiată, raportat la dispozițiile art. 1189 Cod civil, potrivit cărora propunerea adresată unor persoane nedeterminate nu valorează ofertă decât în anumite situații, cu caracter excepțional. Atât timp cât varianta de la litera b) nu face referire la aceste situații excepționale, ea nu poate fi considerată adevărată. Prin urmare, niciuna dintre variantele întrebării nu este corectă, cu consecința acordării punctajului la această întrebare tuturor candidaților.

10. Cu referire la întrebarea nr. 30 G1, 38 G2, 33 G3, 36 G4 (2 contestații)

Contestația este neîntemeiată deoarece, topica enunțului este una logică, paranteza fiind așezată chiar lângă cuvântul dezmoștenit; dacă sensul ar fi fost că fiul este cel care vine la moștenire împreună cu alți moștenitori nedezmășteniți din clasa sa, atunci, pe de o parte, paranteza ar fi trebuit plasată lângă verbul „vine”, iar, pe de altă parte, grila nu ar fi avut vreun sens pentru că paranteza nu determină cine sunt acești alți moștenitori din clasa I, deci nu ar fi putut fi stabilită valoarea de adevăr a vreunui răspuns de la „a” la „c”; în plus, aplicarea principiului proximității gradului de rudenie în cadrul aceleiași clase, prevăzut de art. 964 alin. (3) C. civ. în materia moștenirii legale, se menține inclusiv în privința determinării moștenitorilor din clasa I îndreptățiți la rezervă, neputând exista concurs între moștenitorul rezervatar exheredat și moștenitori rezervatari ne-exheredați de grad mai îndepărtat, întrucât singurele excepții de la aplicarea acestui principiu sunt clasa a doua de moștenitori, în cadrul căreia părinții nu înlătură colateralii privilegiați și reprezentarea succesorală - art. 964 alin (3): „Înăuntrul fiecărei clase, rudele de gradul cel mai apropiat cu defunctul înlătură de la moștenire rudele de grad mai îndepărtat, cu excepția cazurilor pentru care legea dispune altfel”. Prin urmare, ipoteza invocată de contestatori nu este posibilă în stadiul actual al legislației care reglementează dreptul de moștenire.

11. Cu referire la întrebarea nr. 35 G1, 35 G2, 29 G3, 34 G4 (2 contestații)

Contestația este neîntemeiată, deoarece contestatorul, pentru a imagina cazul evocat, adaugă enunțului grilei o circumstanță și anume exheredarea strănepotului de fiu; grila nu menționează intervenția/prezența unui astfel de act, și, de altfel, nu ar fi singura ipoteză în care concursul ar fi posibil – putem imagina și dubla lor calitate de moștenitori legali și testamentari etc.; prin urmare, grila nu verifică valoarea de adevăr absolut a enunțului, ci existența vreunei reguli a moștenirii legale în acest caz, regulă care să consfințească existența unei cote predeterminate de moștenire în persoana strănepotului de frate al defunctului; o astfel de cotă nu există în reglementarea C. civil;

- în cadrul regulilor moștenirii legale, incidente exprimării grilei, și în absența dezmoștenirii sau a instituirii testamentare, concursul dintre cele două persoane este imposibil datorită aplicării primului principiu al devoluțiunii legale a moștenirii, cel al priorității claselor;

- chiar dacă cel care încearcă rezolvarea grilei putea imagina o altă situație când concursul ar fi posibil, răspunsul „a” își păstrează valoarea de adevăr întrucât într-o astfel de situație strănepotul de frate al defunctului nu are o cotă de moștenire „pretarifată” de C. civ. (de exemplu, ca în cazul concursului dintre soț și clasele de moștenitori, a se vedea exprimarea art. 972 C. civ. etc.); chiar alineatul invocat de contestator îi creează strănepotului de frate o vocație reziduală, aplicabilă, în fapt, asupra cotațiilor disponibile care poate varia după cum dezmoștenirea este totală sau parțială (și, aceasta din urmă, acceptată ca atare de moștenitorul rezervatar); deci, în nici un caz nu există o cotă de moștenire în oricare din ipotezele pe care le putem imagina, ci intervine doar în anumite ipoteze care exced enunțului, o vocație reziduală asupra a ceea ce va fi cotația disponibilă din moștenire (cotă variabilă în funcție de circumstanțele arătate) sau chiar o vocație legală determinată de neputința masei succesoriale prin instituirea de legate (ipoteza dublei calități).

12. Cu referire la întrebarea nr. 37 G1, 31 G2, 38 G3, 32 G4 (4 contestații)

Contestația este neîntemeiată, întrucât grila vizează un text de lege care reglementează expres situația enunț și anume art. 1.733 alin (1) din Codul civil: „Prin exercitarea preempțiunii, contractul de vânzare se consideră încheiat între preemptor și vânzător în condițiile cuprinse în contractul încheiat cu terțul, iar acest din urmă contract se desființează retroactiv. ...”

- nici acest text și nici un alt text din materia preempțiunii (art. 1.730-1.740 C. civ.) nu califică efectul exercitării preempțiunii ca fiind o subrogație;

- fragmentul invocat din literatura de specialitate este scos din context întrucât acesta reprezintă o explicație a unei susțineri imediat anterioare care are următorul conținut: „În situația în care are loc vânzarea bunului cu privire la care există un drept de preempțiune legal sau convențional către un terț, vânzarea este valabilă numai sub condiția suspensivă a neexercitării dreptului de preempțiune de către preemptor.”; imediat urmează fraza redată mai sus de autorii contestațiilor; în acest paragraf, acum complet redat, autorul califică natura juridică a acestei manifestări de voință a preemptorului în sensul dobândirii bunului vândut deja către un terț; calificarea este realizată prin identificarea vânzării către un terț ca fiind o vânzare afectată de o condiție suspensivă; aceasta este calificarea corectă și ea nu este subiect de dispută, controversă sau păreri divergente în literatura de specialitate; în mod evident, un contract care încetează datorită efectelor juridice ale condiției nu poate face obiectul unei subrogații valabile; în același timp, este la fel de evident că nu pot exista două calificări juridice valabile pentru aceeași operațiune juridică, prin urmare grila tocmai asta solicita candidatului să identifice care instituție juridică este aplicabilă: condiția (care în cazul îndeplinirii conduce la desființarea contractului încheiat cu terțul) sau subrogația; în mod natural, rezultă că fragmentul invocat de contestatori nu califică din nou (după ce tocmai o făcuse în fraza anterioară) efectul exercitării preempțiunii ca fiind o subrogație, ci realizează o simplă explicație pedagogică prin analogie; pentru ca cititorul să înțeleagă mai bine aceste efecte se face trimitere la „mecanismul subrogației” pentru a se descrie mai bine în ce situație de facto se găsește preemptorul după exercitarea „a posteriori” a dreptului său;

- înțelegerea textului ca fiind o trimitere explicativă prin analogie la „mecanismul subrogației” și nu calificarea operațiunii ca fiind o subrogație devine mult mai evidentă dacă ne aplecăm asupra acestei instituții juridice; subrogația este reglementată de art. 1.593 și urm. C. civ.; aceasta poate fi de două feluri convențională și legală; în situația noastră, subrogația convențională este exclusă fiindcă nu sunt îndeplinite condițiile sale de aplicare, nefiind aici în cazul unei plăți în locul debitorului; de asemenea, nu suntem nici în situația unui caz de subrogație legală prevăzut de art. 1.596 C. civ. și după cum am amintit mai sus nu avem un articol în materia preempțiunii care să realizeze această calificare; subrogația legală nu poate fi subînțeleasă, este necesară sancționarea sa expresă, cum o realizează dispozițiile codului în alte materii, de ex. art. 2.210 C. civ. în materia contractului de asigurare, art. 1.813 în materia locațiunii, art. 1.342 alin (2) C. civ. etc.; mai departe, analizând instituția nu formal, ci pe fondul său, observăm că scopul subrogării este acela al înlocuirii uneia dintre părțile raportului obligațional cu o altă persoană, ceea ce nu se realizează în niciun chip în ipoteza noastră fiindcă textul de lege invocat dispune în mod expres că, în totalitatea sa, contractul încheiat cu terțul se desființează retroactiv; deci, aceasta înseamnă că juridic nu poate exista

vreodată incidența subrogației pentru un act căruia i se neagă de lege în mod expres existența; o astfel de ipoteză este o utopie, atât logică cât și juridică;

- în ceea ce privește motivele invocate de un alt contestator, prin trimitere la o lucrare din afara bibliografiei de examen (C. Macovei, în lucrarea colectivă *5 ani de Cod civil*) reținem același argumente invocate de noi mai sus și în mod circular chiar de către contestator – ca și în lucrarea analizată la punctul anterior, trimiterea la subrogație nu se face pentru calificare ci pentru explicare prin analogie și pentru sensul prevăzut de chiar cealaltă lucrare științifică citată de contestator, Dicționarul explicativ al limbii române, adică sensul nejuridic; nici în articolul invocat nu există această calificare ci trimiteri la analogii, iar dacă am urma consultarea sferei largi a lucrărilor de specialitate existente pe piață observăm că unii autori explică chiar mot-a-mot că instituția juridică a subrogației este exclusă din mecanismul funcționării preempțiunii – în acest sens, a se vedea D. Chirică, *Tratat de drept civil. Contracte speciale*, Ed. Hamangiu, București, 2017, p. 189.

- nu în ultimul rând, în mod greșit, se reține în contestații faptul că textul art. 1.733 alin. (1) C. civ. ne vorbește despre un singur contract de vânzare în care subrogă preemptorul în locul terțului, fiindcă textul legal utilizează expres mențiunea „acest din urmă contract”; deci, este foarte clar că sunt două contracte distincte și nu unul în care terțul să fie înlocuit; de altfel, acest „mecanism al subrogației”, este, la rândul său, mai mult decât limitat întrucât nu se aplică decât în privința prețului, fiindcă restul condițiilor vânzării cad sub cenzura art. 1.733 alin (2) și respectiv art. 1.736 C. civ., ceea ce contrazice, din nou, regimul oricărei subrogații legale sau convenționale, atât în rolul său de modalitate de transfer a creanței, cât și în rolul său de modalitate de plată a creanței.

12. Cu referire la întrebarea nr. 49 G1, 49 G2, 41 G3, 42 G4 (1 contestație)

Contestația este neîntemeiată, deoarece față de formularea variantei c), aceasta este, în mod evident, greșită, prin raportare la dispozițiile art. 204 alin. 2) pct. 3 C. pr. civ. Atât timp cât nu se precizează momentul la care bunul a fost pierdut sau a pierit, varianta este greșită, nefiind permisă stabilirea valorii de adevăr prin adăugarea unor condiții sau elemente de fapt suplimentare.

13. Cu referire la întrebarea 59G1, 64G2, 61G3, 57G4 (2 contestații)

Contestația este neîntemeiată pentru următoarele considerente:

Valoarea de adevăr a unei grile trebuie judecată în ansamblu. Astfel, fără nici un dubiu sau discuție doctrinară/teoretică sau practică (controversă), instituția lipsei plângerii prealabile este o cauză care înlătură răspunderea penală (și atât – art. 157 alin. 1 C. pen.) pentru infracțiunile în cazul cărora legea solicită formularea unei plângeri prealabile, producând efecte *in rem* (interpretare *per a contrario* a prevederilor art. 157 alin. 2 și mai ales alin. 3 C. pen.). Pe de altă parte, de asemenea fără dubii / discuții / controverse, potrivit dispozițiilor legale exprese, împăcarea este o cauză care înlătură răspunderea penală și stinge (și) acțiunea civilă (art. 159 alin. 2 C. pen.), în cazul infracțiunilor pentru care legea o prevede, dacă acțiunea penală s-a pus în mișcare din oficiu (art. 159 alin. 1 C. pen.), producând efecte *in personam* (art. 159 alin. 3 C. pen.).

Prin urmare, în raport de grila și varianta de grilă contestate, se poate remarca în mod evident, sub aspect logic, că o deosebire existentă între instituția împăcării și aceea a lipsei

plângerii prealabile (ambele: cauze care înlătură răspunderea penală, aspect care, relevant fiind în cuprinsul variantei de grilă contestată, nu face decât să sublinieze o evidență incontestabilă, iar nicidecum să infirme valoarea de adevăr a acesteia) este aceea că, spre diferență de lipsa plângerii prealabile (care înlătură doar răspunderea penală), împăcarea stinge și acțiunea civilă (deodată cu înlăturarea răspunderii penale), producând totodată efecte *in personam* (iar nu *in rem*, ca lipsa plângerii prealabile). În acest sens este, de altfel, și prevederea legală din art. 159 alin. 2 C. pen.: „Împăcarea înlătură răspunderea penală și stinge acțiunea civilă” (subl. noastră).

Reamintim că interpretarea gramaticală este doar una dintre metodele de interpretare utilizabile în drept (și nu întotdeauna prevalentă față de interpretarea logico-rațională, trebuind corelată cu sensul de ansamblu al enunțului interpretat, contextul interpretării și o sumă de alte elemente suplimentare).

14. Cu referire la întrebarea 68G1, 60G2, 59G3, 67G4 (3 contestații)

Contestația este neîntemeiată pentru următoarele considerente:

Conform art. 50 C. pen. se reglementează efectul circumstanțelor personale, respectiv reale, asupra participanților la comiterea unei fapte prevăzute de legea penală. Regula stabilită de legiuitor este că circumstanțele privitoare la persoana autorului sau a unui participant nu se răsfrâng asupra celorlalți (alin. 1), respectiv că cele privitoare la faptă se răsfrâng asupra autorului și a participanților, dar numai în măsura cunoașterii sau prevederii lor de către aceștia (alin. 2).

În doctrină (inclusiv în lucrările cuprinse în tematica pentru pregătirea examenului), se evidențiază însă că unele circumstanțe, deși sunt originar personale, privind persoana, iar nu fapta, se obiectivează în anumite condiții, răsfrângându-se asupra autorului sau participanților care le-au cunoscut sau prevăzut. Prin urmare, circumstanțele privitoare la persoana autorului sau a unui participant pot avea, după caz, ori regim de circumstanțe personale, ori de circumstanțe reale, astfel încât reiese valoarea de adevăr a variantei de la litera b) a grilei contestate.

În acest sens, a se vedea:

- Ilie Pascu, în: G. Antoniu, T. Toader (coord.) ș.a., *Explicațiile noului Cod penal*, Vol. I (art. 1-52), Ed. Universul Juridic, București, p. 562-564 [„Circumstanțele privitoare la persoană: Prin circumstanțele personale sau privitoare la persoana autorului sau a unui participant se înțeleg atât circumstanțele personale subiective, cât și circumstanțele personale de individualizare. (...) Sunt situații de fapt în care o circumstanță, prin natura ei personală, să capete un aspect obiectiv și să dobândească semnificația unei circumstanțe privitoare la faptă, răsfrângându-se, ca atare, asupra participanților, în măsura în care aceștia le-au cunoscut sau prevăzut. (...) Sunt considerate circumstanțe reale și acele împrejurări care, prin ele însele, sunt personale, dar care au devenit reale (...)”];

- C-tin. Mitrache, C. Mitrache, *Drept penal român. Partea generală*, ed. a II-a, Ed. Universul Juridic, București, 2016, p. 395 [„Împărțirea circumstanțelor personale în subiective și de individualizare prezintă importanță deoarece circumstanțele de individualizare pot intra în conținutul legal al infracțiunii și își pierd calitatea de circumstanțe personale, devin element constitutiv al infracțiunii și sub acest aspect radiază (se răsfrâng) față de toți participanții, în măsura în care le-au cunoscut sau le-au prevăzut”];

- M.I. Mărculescu-Michinici, M. Dunea, *Drept penal. Partea generală. Curs teoretic în domeniul licenței (I)*, Ed. Hamangiu, București, 2017, p. 914, 915 [„Circumstanțele personale de individualizare reprezintă ipoteze în cazul cărora doctrina penală distinge (...) potențialul unora de a se converti în circumstanțe reale. «Circumstanțele personale obiectivabile în circumstanțe reale sunt cele care, deși se referă la persoană, se repercutează asupra faptei, schimbându-i gravitatea obiectivă și modificând încadrarea sau calificarea juridică, astfel că s-ar repercuta asupra tuturor participanților»” – citând din V. Pașca, *Drept penal. Partea generală*, ed. a 3-a, Ed. Universul Juridic, București, 2014, p. 380].

15. Cu referire la întrebarea nr. 73G1, 71G2, 76G3, 69G4 (1 contestație)

Contestația este neîntemeiată, deoarece grila făcea referire exclusiv la forma tip a infracțiunii, fiind valabilă în toate ipotezele fără a face referire la conținutul calificat.

16. Cu referire la întrebarea nr. 74G1, 73G2, 71G3, 70G4 (10 contestații)

Contestația este întemeiată. Deși întrebarea este corect formulată din punct de vedere științific, într-o parte din doctrina de specialitate indicată în bibliografie, tratarea subiectului prezintă anumite inconsecvențe cu privire la natura infracțiunii sub aspectul urmării imediate.

În consecință, grila va fi anulată și se va acorda punctajul aferent acestei întrebări tuturor candidaților.

17. Cu referire la întrebarea nr. 76G1, 82G2, 73G3, 71G4 (13 contestații)

Contestația este întemeiată întrucât problematica tentativei la infracțiunile complexe săvârșite cu intenție depășită este sursa unei controverse în doctrină, raportat la calificarea ca faptă în forma tentativei sau faptă consumată.

18. Cu referire la întrebarea nr. 78G1, 80G2, 79G3, 80G4 (1 contestație)

Contestația este neîntemeiată întrucât are la bază o lectură greșită a ipotezei, nefiind vorba despre o eroare inversă în enunțul întrebării.

19. Cu referire la întrebarea nr. 79G1, 72G2, 74G3, 74 G4 (2 contestații)

Contestația este neîntemeiată, deoarece ipoteza de la litera b) avea în vedere subiectul activ detentor, care nu este proprietar.

20. Cu referire la întrebarea nr. 82G1, 84G2, 70G3, 78 G4 (2 contestații)

Contestația este neîntemeiată, deoarece formulările exprese din doctrina de drept penal special din bibliografie indică forma de vinovăție ca fiind intenția directă.

21. Cu referire la întrebarea nr. 89 G1, 88 G2, 85 G3, 87 G4 (1 contestație)

Contestația este neîntemeiată. Materia apelului (cale de atac ordinară) nu este inclusă în materia examenului, însă termenele în procesul penal – inclusiv durata termenului prevăzut de lege pentru formularea căii de atac a apelului (10 zile) se încadrează în materia de examen aferentă Părții Generale – Termenele (art.268 – 271) fiind exemplificată în lucrările indicate în bibliografia de examen, spre exemplu N. Volonciu (coord.), *Codul de procedură penală*

comentat, ediția a treia revizuită și adăugită, ed. Hamangiu, București, 2017, p. 727; M. Udroi, *Procedură penală. Partea generală*, ediția a patra revizuită și adăugită, ed. C. H. Beck, București, 2017, pp. 904-905.

22. Cu referire la întrebarea 95 G1, 86 G2, 95 G3, 89 G4 (2 contestații)

Contestația este neîntemeiată. Declarația inculpatului că înțelege să solicite judecarea cauzei doar pe baza probelor administrate în cursul urmăririi penale (și, eventual, a înscrisurilor noi depuse în faza de judecată) este una din condițiile (obligatorii) de admisibilitate a judecării cauzei în procedura simplificată. Caracterul facultativ este atașat doar solicitării inculpatului de a apela la procedura simplificată, nu însă și în ceea ce privește condițiile cumulative ce se cer a fi întrunite pentru ca procedura simplificată să fie admisibilă. Aspectul menționat în contestație (condiția obligatorie negativă a acestei proceduri ca inculpatul să nu conteste probele administrate în faza de urmărire penală) este ilustrat în mod unanim de teoreticieni, rezultând implicit și din interpretarea art.377 alin. (1) C. proc. pen.

Referitor la încadrarea juridică a faptei, în mod cert varianta a) nu este validă câtă vreme, potrivit art.377 alin. (4) C. proc. pen. inclusiv inculpatul poate cere instanței, în procedura de judecată simplificată, schimbarea încadrării juridice.

23. Cu referire la întrebarea 96 G1, 97 G2, 86 G3, 93 G4 (1 contestație)

Contestația este neîntemeiată. Deși în contestație de consideră ca fiind varianta a) constatăm că baremul propus arată chiar varianta a) ca fiind corectă.

Din motivare, ar reieși că se consideră corectă (și) varianta b). În realitate, în conformitate cu art.94 alin. 4 teza I C. proc. pen., restricționarea consultării dosarului pentru suspect sau apărătorul acestuia poate dura și mai mult de 10 zile, varianta b) fiind incorectă prin prisma enunțului “cel mult 10 zile” .

24. Cu referire la întrebarea 97 G1, 100 G2, 97 G3, 92 G4 (2 contestații)

Contestația este neîntemeiată. Art. 102 alin.4 CPP fixează două condiții cumulative pentru probele derivate, una dintre acestea fiind ca probele nu puteau fi obținute în alt mod. Prin urmare, dacă probele derivate ar fi putut fi obținute și în alt mod din probele principale (nelegal obținute), atunci acestea nu vor fi excluse. Probele derivate nu sunt obținute nelegal, probele primare sunt obținute nelegal. Prin urmare, art.102 alin. (2) C. proc. pen. nu vizează TOATE probele (inclusiv cele derivate), ci doar probele primare obținute nelegal.

Referitor la caracterul incorect (incomplet) al variantei b) prin prisma dispozițiilor art.281 alin. (1) lit. b) și a prevederilor art.50 alin. (2) C. proc. pen., contestația nu este întemeiată prin prisma dispozițiilor art. 50 care stipulează că în faza de judecată, constatarea necompetenței conduce la declinare, art. 50 C. proc. pen. vorbind de spre menținerea/nemenținerea probelor/actelor/măsurilor administrate/îndeplinite de prima instanță. Nici instanța superioară, nici cea inferioară – în procedurile reglementate de art.47-50 , nu constată nulități, nu exclud probe. Prin urmare, menținerea sau nemenținerea probelor în caz de declinare (în ipoteza art. 50 alin. 2 C. proc. pen) nu este consecința constatării nulității actului prin care a fost dispusă/autorizată/administrată proba, ci este consecința declinării. În măsura în care instanța , suplimentar declinării, ar constata – la cerere sau din

oficiu – nulitatea unui act privitor la probatorii, constatarea nulității ar conduce obligatoriu la excluderea probei, nemaifiind posibilă menținerea probei concomitent cu constatarea actului prin care acea probă a fost dispusă/autorizată ori administrată.

Opțiunea legiuitorului (de a crea distinct caz de menținere sau nementținere a probei în caz de declinare a competenței) este probabil legată de faptul că declinarea de competență nu este neapărat consecința încălcării dispozițiilor legale, schimbarea de competență putând interveni și ca urmare a modificărilor legislative, a schimbării calității inculpatului ș.a. De altfel, declinarea de competență, inclusiv de la instanța inferioară către cea superioară, nu conduce la nulitatea încheierilor privitoare la măsuri preventive și nu conduce la revocarea măsurilor menționate în temeiul art. 242 alin. (1) C. proc. pen.

Legat de momentul când o astfel de excepție de necompetență ar putea fi invocată și ar putea conduce la declinare (după sesizarea instanței de judecată), rezultă că însăși competența instanței sesizate face obiect al procedurii de cameră preliminară, având prioritate față de eventualele nulități invocate, prin urmare declinarea de competență va interveni înainte de a se verifica și constata eventuale nulități.

După dispunerea începerii judecății, se prezumă că instanța de judecată a fost legal sesizată, inclusiv sub aspectul competenței, eventualele declinări ulterioare trebuind să fie consecința unor modificări legislative/ schimbării calității inculpatului ș.a., elemente ce nu semnifică încălcarea legii în dobândirea competenței, declinarea neintervenind ca urmare a unei nulități.

Referitor la argumentul privind regimul probelor derivate, contestația este neîntemeiată prin prisma faptului că nulitatea actului prin care a fost dispusă/autorizată/administrată proba primară NU semnifică faptul că actul prin care fost dispusă/autorizată/administrată proba derivată este la rândul său lovit de nulitate. Dimpotrivă, acest act poate fi formal întocmit cu respectarea dispozițiilor legale. De aceea, excluderea probelor derivate intervine NU ca urmare a nulității actului prin care a fost dispusă/autorizată/administrată proba derivată, ci datorită legăturii sale cu proba principală (prin prisma celor două condiții cumulative prevăzute de art. 102 alin. 4 C. proc. pen.) În măsura în care însăși proba derivată a fost dispusă/autorizată/administrată printr-un act declarat nul, această probă va fi exclusă direct în temeiul art. 102 alin. (3) C. proc. pen., fără a mai fi necesară întrunirea cumulativă a cerințelor din art. 102 alin (4) C. proc. pen.

25. Cu referire la întrebarea 100 G1, 91 G2, 99 G3, 98 G4 (1 contestație)

Contestația este întemeiată. Potrivit art.281 alin.4 lit. c) C. proc. pen., nulitatea absolută prevăzută de art. 281 alin. (1) lit. f) C. proc. pen. va putea fi invocată în orice stare a procesului când instanța a fost investită printr-un acord de recunoaștere a vinovăției. Prin urmare, în absența din enunțul întrebării a unei mențiuni privind limitarea întrebării doar la ipoteza sesizării instanței printr-un rechizitoriu, răspunsul b) – menționat ca fiind corect în barem - apare incomplet , deci invalid.

În concluzie, **au fost admise contestațiile la următoarele întrebări**, cu consecința acordării punctajului la aceste întrebări tuturor candidaților:

- 4 G1, 11 G2, 7 G3, 9 G4
- 26 G1, 26 G2, 24 G3, 16 G4
- 74 G1, 73 G2, 71 G3, 70 G4
- 76 G1, 82 G2, 73 G3, 71 G4
- 100 G1, 91 G2, 99 G3, 98 G4.

Contestațiile formulate cu privire la celelalte întrebări au fost respinse.

COMISIA DE ANALIZĂ ȘI SOLUȚIONARE A CONTESTAȚIILOR

Președinte:

Conf. Univ. dr. Septimiu Panainte

Membri:

Conf. Univ. dr. Ioana-Maria Costea

Lect. Univ. dr. Luiza Cristina Gavrilescu

Lect. Univ. dr. Mihai Dunea

Lect. Univ. dr. Nicolae-Horia Țiț

